

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 16815/2024
11.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бриндза Беатрикс, адвокат у ..., против тужених ББ, ВВ, ГГ и ДД, сви из ..., чији је заједнички пуномоћник Анђелка Шакић, адвокат у ..., ради ради поништаја тестаментa, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1425/23 од 08.06.2023. године, у седници одржаној дана 11.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1425/23 од 08.06.2023. године.

II ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1425/23 од 08.06.2023. године, усвојена је жалба тужених и преиначена пресуда Основног суда у Суботици, Судска јединица у Бачкој Тополи П 969/20 од 23.01.2023. године, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се поништи судско завештање покојне ЋЋ, бивше из ..., сачињено од стране Основног суда у Суботици, Судска јединица у Б. Тополи дана 25.05.2010. године, заведено под бројем П 14 „ЗР“ 306/2010, депоновано на чување под бројем Си. 21/10 (Си. 19/10), проглашено на рочишту 22.02.2011. године у оставинском поступку пред Основним судом у Суботици, судска јединица у Б. Тополи П-13 О.5866/2010-3, што су тужени дужни признати и трпети да се заоставштина покојне оставитељке ЋЋ расправи по закону, а након правноснажности пресуде и обавезан је тужилац да туженима на име трошкова поступка накнади износ од 137.950,00 динара и износ од 50.900,00 динара на име трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио дозвољену и благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11... 10/23, у даљем тексту ЗПП) у вези члана 403. став 2. тачка 2. наведеног Закона према којој одредби је ревизија увек дозвољена када другостепени суд преиначи пресуду и одлучи о захтевима странака, Врховни суд је одлучио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а на друге битне повреде поступка се у ревизији и не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 25.05.2010. године сачињено је судско завештање иза тестаторке ЂЂ, која је расподелила своју имовину за случај смрти оставивши синовима ЕЕ и ББ кућу у ... у по $\frac{1}{2}$ дела и по 3 кј земље, а син АА да ради преостала 3 кј земље док је жив, а затим да власници та 3 кј земље коју ради АА буду ЕЕ и ББ у по $\frac{1}{2}$ дела. Предметно завештање стављено је у архиву првостепеног суда 16.07.2010. године. Дана 16.12.2010. године покренут је оставински поступак иза пок. ЂЂ, законски наследник АА у целости је оспорио тестамент и упућен је на парницу. На рочишту одржаном 22.02.2011. године, проглашено је завештање иза пок. ЂЂ. Након упућивања на парницу, АА је поднео тужбу дана 01.04.2011. године и поступак је окончан доношењем правноснажног решења о повлачењу тужбе. По предлогу тужиоца за враћање у пређашње стање од 25.05.2012. године поступак је окончан правноснажним решењем суда о одбацивању предлога за враћање у пређашње стање. Предлог за наставак оставинског поступка је поднет 16.04.2018. године, након чега је донето решење о наслеђивању дана 28.08.2018. године. По жалби АА на решење о наслеђивању Виши суд у Суботици решењем Гж 300/18 од 14.05.2020. године, решење је укинуо и вратио на поновни поступак, а законски наследник АА упућен је на парницу након чега је покренуо парнични поступак дана 27.10.2020. године ради поништаја судског завештања.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд закључује да није протекао објективни рок (десет година од проглашења завештања) за подношење тужбе за поништај завештања због повреде облика из члана 170. Закона о наслеђивању, с обзиром да је завештање проглашено 22.02.2011. године а тужба поднета дана 27.10.2020. године. Насупрот закључку првостепеног суда, другостепени суд сматра да је тужилац тужбу за поништај завештања због повреде облика поднео након истека субјективног рока од годину дана од дана сазнања за завештање и због наступања преклузије налази да је тужбени захтев неоснован.

Према закључку Врховног суда, одлука другостепеног суда правилна је из следећих разлога.

Тужилац је тужбом тражио да се поништи завештање сачињено дана 25.05.2010. године због облика и непоштовања услова одређених законом. Незадовољан одлуком другостепеног суда ревидент је указао на погрешну примену члана 170. Закона о наслеђивању и на погрешан закључак другостепеног суда о протеку субјективног рока за подношење тужбе, да је доношењем решења од 08.05.2012. године (повлачење тужбе од

01.04.2011. године) због спречености да присуствује расправи из здравствених разлога и недостатка новачних средстава да уплати предујам за вештачење повређено тужиочево уставом загарантовано право у поступку. Дакле, тужилац сматра да је тужба за поништај поднета свакако у оквиру објективног рока.

Одредбом члана 170. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“, бр. 46/95, 101/2003-одлука УСРС и 6/2015) прописано је да се поништај завештања рушљивог због повреде облика и непоштовања услова одређених законом може захтевати у року од једне године од дана сазнања за завештање, а најкасније у року од десет година од дана проглашења завештања. Рок од једне године не може почети да тече пре проглашења завештања.

Преклузивни рок је законски рок чијим истеком престаје неко право зато што у том периоду није предузета радња за његово очување. Ако се за време трајања преклузивног рока не предузме радња за очување права то право неповратно престаје. Преклузивни рокови могу бити субјективни (који теку од дана сазнања за неку чињеницу или околност) и објективни (који теку од настанка неког релевантног догађаја без обзира када је лице кога се тиче рок сазнало за догађај). На преклузивни рок суд пази по службеној дужности.

Међу парничним странкама није било спорно да је завештање иза пок. ЂЂ, сачињено дана 25.05.2010. године, проглашено на рочишту дана 22.02.2011. године (наводи тужбе и одговара на тужбу). Тужилац је за завештање сазнао и пре него што је исто проглашено (16.12.2010. године-покретањем оставинског поступка), што значи да је субјективни рок од годину дана почео да тече у конкретном случају од проглашења 22.02.2011. године, а тужба за поништај поднета је 27.10.2020. године, па је правилан закључак да је тужба поднета по истеку субјективног рока због чега је тужилац у изгубио право да тражи поништење јер се ради о преклузивном року.

Тачно је да је тужилац првобитно тужбу за поништај поднео дана 01.04.2011. године, али тај поступак је окончан решењем о повлачењу тужбе. Против решења о повлачењу тужбе, тужилац је изјавио жалбу која је одбијена а одбачен је и предлог за враћање у пређашње стање. Дакле, о правилности донетог решења о повлачењу тужбе од 08.05.2012. године, судови су правноснажно одлучили и у овој парници правилност наведеног решења не може се испитивати. Решење о повлачењу тужбе од 08.05.2012. године, произвело је правну последицу па се сматра да тужба од 01.04.2011. године никада није била поднета и да се може поднети нова у оквиру законом прописаног рока.

Нова тужба од 27.10.2020. године поднета је протеком преклузивног рока из члана 170. Закона о наслеђивању, па је тужилац изгубио право на подношење тужбе за поништај завештања а протек рока не може да надомести чињеница да је ова тужба поднета након што је законски наследник АА упућен на парницу решењем суда од 29.09.2020. године, јер код преклузивног рока нема ни прекида ни застоја.

Стога, како нису основани разлози због којих је ревизија изјављена, нити има разлога са којих побијана пресуда не би била правилна, на које Врховни суд пази по службеној дужности, то је на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучено као у ставу првом изреке пресуде.

Како тужилац није успео у поступку по ревизији, Врховни суд донео је одлуку као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**